

Yapı kooperatifinin yeni kurulacak olan işletme kooperatifi ile birleşmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.35.16.01-176300-153
Tarih	09.02.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.35.16.01-176300-153

09/02/2012

Konu : Yapı kooperatifinin yeni kurulacak olan işletme kooperatifi ile birleşmesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; ... Vergi Dairesi Müdürlüğü'nün ... vergi kimlik numarasında kayıtlı mükellefi olduğunuz, 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 81 inci madde hükümlerine uygun olarak konutların ortaklar adına tescil ettirildiği, ancak mahkemeler sebebiyle 6 aylık süre geciktirilmiş olduğundan aynı madde gereğince yapı kooperatifini işletme kooperatifine dönüştürme hakkınızı kaybettiğiniz, yapı kooperatifini tasfiye etmek yerine bütün aktif ve pasifi ile birlikte yeni kurulacak işletme kooperatifi ile birleştireceğiniz belirtilerek, söz konusu birleşmenin kurumlar vergisi ve katma değer vergisine tabi bir işlem olup olmadığı ile vergiye tabi bir işlem olması halinde bu vergiye ilişkin mükellefiyetin hangi kooperatife ait olduğu hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Devir, Bölünme, Hisse Değişimi" başlıklı 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında;

" Bu Kanunun uygulanmasında aşağıdaki şartlar dahilinde gerçekleşen birleşmeler devir hükmündedir:

a) Birleşme sonucunda infisah eden kurum ile birleşilen kurumun kanunî veya iş merkezlerinin Türkiye'de bulunması.

b) Münfesih kurumun devir tarihindeki bilânço değerlerinin, birleşilen kurum tarafından bir bütün halinde devralınması ve aynen bilânçosuna geçirilmesi."

hükmüne yer verilmiştir.

Yine aynı Kanunun "Devir, bölünme ve hisse değişimi hallerinde vergilendirme" başlıklı 20 nci maddesinin birinci fıkrasında;

"(1) Devirlerde, aşağıdaki şartlara uyulduğu takdirde, münfesih kurumun sadece devir tarihine kadar elde ettiği kazançlar vergilendirilir; birleşmeden doğan kârlar ise hesaplanmaz ve vergilendirilmez:

a) Şirket yetkili kurulunun devre ilişkin kararının Ticaret Sicilinde tescil edildiği tarih, devir tarihidir. Münfesih kurum ile birleşilen kurum;

1) Devir tarihi itibarıyla hazırlayacakları ve müştereken imzalayacakları münfesih kuruma ait kurumlar vergisi beyannamesi ile,

2) Devir işleminin hesap döneminin kapandığı aydan kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar geçen süre içerisinde yapılması halinde, münfesih kurumun önceki hesap dönemine ilişkin olarak hazırlayacakları ve müştereken imzalayacakları münfesih kuruma ait kurumlar vergisi beyannamesini, birleşmenin Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edildiği tarihten itibaren otuz gün içinde münfesih kurumun bağlı bulunduğu vergi dairesine verirler.

b) Birleşilen kurum, münfesih kurumun tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçlarını ödeyeceğini ve diğer ödevlerini yerine getireceğini münfesih kurumun birleşme sebebiyle verilecek olan kurumlar vergisi beyannamesinin ekinde vereceği bir taahhütname ile taahhüt eder. Mahallin en büyük mal memuru, bu hususta birleşilen kurumdan ayrıca teminat isteyebilir."

hükmü yer almıştır.

Öte yandan, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17/4-c maddesinde, "Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinde belirtilen işlemler ile Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan devir ve bölünme işlemleri (Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından Katma Değer Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin (a) bendi hükmü uygulanmaz. İşlem sonunda faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerce yüklenilen ve indirilemeyen vergiler, faaliyete başlayan veya devir ve bölünme

sonrasında devredilen veya bölünen kurumların varlıklarını devralan mükellefler tarafından mükerrer indirim yol açmayacak şekilde indirim konusu yapılır.)" katma değer vergisinden istisna edilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre; kooperatifiniz ile yeni kurulacak işletme kooperatifi arasında gerçekleştirilecek birleşme işleminin Kurumlar Vergisi Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamında "devir" olarak değerlendirilmesi gerekmekte olup, söz konusu devir işleminin anılan Kanunun 19 ve 20 nci maddelerinin birinci fıkraları çerçevesinde gerçekleşmesi durumunda ise, devir işlemlerinden doğan kârlar hesaplanmayacak ve vergilendirilmeyecektir.

Ayrıca bu devir işleminin katma değer vergisinden istisna tutulması ve infisah eden konut yapı kooperatifi tarafından yüklenilen ve indirilmeyen vergilerin devralan işletme kooperatifi tarafından indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026